

ZET ÉÉN STAP VOORUIT (JONGERENVERSIE)

Thema's	Kinderrechten algemeen, sociale ongelijkheid
Moeilijkheidsgraad	makkelijk
Leeftijd	12 tot 30 jaar
Groepsmaat	10 tot 30 deelnemers
Soort activiteit	Laggedrempelig inleefspel
Samenvatting	In deze oefening ontdekken de deelnemers wat het betekent om in hun samenleving iemand anders te zijn.
Doelstellingen	Aanmoedigen van een empathische houding Bewust worden van de ongelijke verdeling van mogelijkheden in deze samenleving. Inzicht brengen in wat de gevolgen zijn voor een persoon van het behoren tot een bepaalde sociale of culturele groep of minderheid Inzicht verkrijgen in systemen van discriminatie en xenofobie
Voorbereiding	Rolfiches afdrukken en knippen
Materiaal	Rolfiches (zie verder) Een grote ruimte (een grote kamer, een gang of buiten) Een cd-speler met zachte en rustgevende muziek Lijst met situaties en gebeurtenissen (zie verder)

Instructies

Stap 1: Voorbereiding

Lees eerst aandachtig de instructies. Bekijk de lijst met "situaties en gebeurtenissen" en pas ze aan aan de groep waarmee je zal werken. Maak de rolfiles, één per deelnemer. Kopieer hiervoor het (aangepaste) blad, knip de strookjes uit en plooi ze dubbel.

Stap 2: Inleefspel: een stap voorwaarts

- Zet zachte achtergrondmuziek op, zodat er rust komt in de ruimte. Je kan ook gewoon aan de deelnemers vragen om stil te zijn.
- Deel de rolfiles willekeurig uit zodat iedere deelnemer één fiche heeft. Vraag dat ieder dit voor zich houdt en niet aan de anderen toont.
- Nodig nu iedereen uit om te gaan zitten, liefst op de grond, en om zijn rol te lezen.
- Het is nu de bedoeling dat iedereen zich inleeft in zijn rol. Ter ondersteuning kan je enkele van onderstaande vragen voorlezen. Laat voldoende pauze na elke vraag zodat de deelnemers kunnen nadenken en zich een duidelijker beeld kunnen vormen van hun personage.
 - Hoe was jouw kindertijd? Hoe zag het huis eruit waarin je opgroeide? Welke spelletjes speelde je? Wat voor werk deden je ouders?

- Waaruit bestaat jouw dagelijkse leven nu? Waar, wanneer en hoe ga je met mensen om? Wat doe je 's morgens, 's namiddags en 's avonds?
- Hoe kan je jouw levensstijl omschrijven? Waar leef je? Beschik je over voldoende geld? Waarmee vul je je vrije tijd? Wat doe je als het vakantie is?
- Wat vind je spannend en wat schrikt je af?
- Vraag de deelnemers om op te staan en zich in absolute stilte op één lijn op te stellen.
- Vertel de deelnemers dat je een aantal situaties of gebeurtenissen gaat voorlezen. Telkens wanneer zij in hun rol "ja" kunnen antwoorden op de stelling, moeten ze een stap voorwaarts zetten. Is het antwoord "neen", dan blijven ze gewoon staan.
- Lees de situaties één voor één voor. Geef de deelnemers voldoende tijd om na de stelling al dan niet een stap voorwaarts te doen. Kijk ook goed naar de posities die ze ten opzichte van elkaar innemen.
- Op het einde vraag je of iedereen zijn slotpositie goed wil bekijken en onthouden. Geef dan de groep enkele minuten om uit hun rol te stappen, waarna je kan overgaan tot de evaluatie in groep.

Nabespreking

Vraag eerst aan de deelnemers hoe de activiteit verlopen is en hoe ze het vonden. Praat dan verder over de onderwerpen die ter sprake kwamen en over wat ze leerden van de oefening.

1. Hoe voelde het om een stap voorwaarts te zetten, of om dit juist niet te doen?
2. Voor diegenen die vaak een stap vooruit zetten, wanneer begonnen ze te beseffen dat de anderen niet zo snel volgden. Wanneer gebeurde dat?
3. Had iemand tijdens de oefening het gevoel dat zijn of haar fundamentele mensenrechten niet gerespecteerd werden?
4. Kan men raden welke de rol van de anderen was? (Laat iedereen vertellen wat zijn of haar rol was).
5. Was het eerder moeilijk of gemakkelijk om de verschillende rollen te spelen? Hoe stelden zij zich de persoon voor die ze speelden?
6. Weerspiegelt deze oefening op de één of andere manier de samenleving? Hoe?
7. Bekijk nu één voor één de rollen en stel je de vraag welke mensenrechten op het spel staan. Was het voor sommigen zo dat hen bepaalde mensenrechten ontnegd werden?
8. Wat zijn de eerste stappen die kunnen genomen worden om de ongelijkheden in onze samenleving aan te pakken?

Bijlagen

Bijlage 1: Rolfiches Jong-zijn in de 21ste eeuw

Je bent een 16-jarige jongen van Marokkaanse afkomst. Je ouders wonen al 30 jaar in België. Je doet het 3de jaar auto-mechanica over. Je houdt van snelle wagens en spaart voor je droom BMW.	Je bent zoon van een Vlaamse minister. Je bent zelf lid van de jongerenafdeling van de regerende partij. Je wil na je middelbare school naar de universiteit en hoopt daarna een politieke carrière te beginnen.
Je bent de dochter van de manager van het plaatselijk bankkantoor. Je zit in je 4de jaar Latijn-wiskunde. Je ouders zijn gescheiden, maar kunnen nog steeds goed met elkaar opschieten.	Je bent de 15-jarige zoon van een Chinese immigrant die een succesvol fast-food-restaurant uitbaat. Jullie moeten vaak verhuizen. Daardoor heb je niet veel vrienden.
Je bent een Arabisch, islamitisch meisje (16j) dat nog bij haar diep gelovige ouders woont. Je zit in het 3de jaar wetenschappen. De school heeft een hoofddoekenverbod aangekondigd. Daardoor dreigen je ouders je van school thuis te houden.	Je bent de dochter van de Amerikaanse ambassadeur in het land waar je woont. Je gaat naar een internationale school en wil later naar de universiteit. Je hebt niet echt veel contact met de lokale bevolking
Je bent een 13- jarig meisje dat al sinds haar 5de op de straat woont. Het is een hard leven, maar je slaagt erin te overleven door schoenen te poetsen en kauwgom te verkopen. Af en toe kan je terecht in een centrum in de buurt voor een warme maaltijd en een bed voor 1 nacht.	Je bent een zigeunermeisje (17j), dat de middelbare school niet heeft afgemaakt. Je volgt nu deeltijds onderwijs. Je hebt niet veel contact met andere jongeren. Zij bekijken je meestal met een scheef oog en zijn ervan overtuigd dat alle zigeuners dieven zijn
Je bent een 16-jarige jongen. Op je 8ste was je het slachtoffer van een auto-ongeluk. Sindsdien zit je in een rolstoel. Je doet veel aan sport en leidt een behoorlijk druk leven. Je probeert ook andere jongere met een beperking aan te zetten om meer buiten te komen.	Je bent een 17-jarige jongen. Sinds 2 jaar rook je af en toe een joint. Je voelt dat je meer en meer afhankelijk wordt van de drugs. Je schoolresultaten gaan achteruit, je bent onlangs naar een andere richting overgeschakeld. Je ouders maken zich zorgen.
Je bent een 16-jarig lesbisch meisje. Je ouders, familie en vrienden zijn op de hoogte van je seksuele geaardheid. Zij hebben hier helemaal geen problemen mee. Toch voel je hier en daar bij andere jongeren toch wat weerstand.	Je bent een jongen van 17j. Je hebt je ouders pas verteld dat je homoseksueel bent. Zij kunnen dit niet aanvaarden en willen er niets meer over horen. Je voelt je niet gelukkig bij deze situatie en gaat op zoek naar lotgenoten

Je bent een 14-jarig meisje. Je hebt nog 3 broers. Je gaat sinds je 12de niet meer naar school. Je familie had niet voldoende geld om alle kinderen naar school te laten gaan. Jongens krijgen daarbij voorrang. Om mee te voorzien in het onderhoud van je familie werk je als huishoudhulp bij een rijke familie	Je bent een 14-jarige vluchteling uit Afghanistan. Je bent helemaal alleen in België. Je verblijft bij een pleeggezin. Je hele familie woont nog in Afghanistan. Je mist hen heel erg, maar beseft dat het voor je eigen veiligheid beter is dat je hier woont.
Je bent de 15-jarige zoon van een landbouwer. Je woont in een klein dorpje in West-Vlaanderen en gaat naar een school in het dorp. De meeste van je activiteiten doe je in de buurt. Af en toe ga je met vrienden op stap.	Je bent een 16-jarig meisje. Je zit in het kunstonderwijs. In je vrije tijd maak je muziek en speel je toneel. Je ouders zijn onlangs gescheiden en spreken niet meer met elkaar. Je loopt een beetje verloren, maar vindt veel steun bij je vrienden en je leerkrachten.
Je bent een Congolees meisje (14j). Je vluchtte met je kleine broer naar België. Alleen, zonder ouders. Jullie verblijven in een instelling. In Congo bereidde je je voor om verpleegkunde te gaan studeren. Studeren is hier moeilijk omwille van de taal.	Je bent een 16-jarig meisje van Oekraïense afkomst. Je bent sinds je 7de in België. Je zit in het 5de jaar economie-talen. Je hebt sinds enkele maanden een vaste (Belgische) vriend. Tijdens het weekend ga je naar een Oekraïense school en een Oekraïense jeugdbeweging.
Je bent een 17-jarig meisje. Je woont samen met je moeder en je 3 broers in een klein appartement. Op school lukt het niet zo goed omwille van de situatie thuis. Je moeder heeft veel geldzorgen en ook je broers bezorgen haar kopzorgen.	Je bent een meisje van Rwandese afkomst (13j). Enkele jaren geleden kwam je met je mama en je kleine broer naar België. Je dreigt van school te vliegen omwille van je gedrag. Je wil heel graag blijven, maar vindt het moeilijk om je gedrag te veranderen.
Je bent een 15-jarige tienermoeder. Je woont met je dochtertje in een CIG (Centrum voor integrale gezinszorg) en zit in 3de jaar Haarzorg. Je vindt het best moeilijk om het moederschap te combineren met de school en je sociale leven.	Je bent een 16-jarig meisje, dochter van een Belgische moeder en een Afrikaanse vader. Je studeert Mode. Je werkt af en toe als fotomodel en droomt van een carrière als mode-ontwerpster. Je hebt veel vrienden en vriendinnen.

Bijlage 2: Situaties en gebeurtenissen

Lees de onderstaande situaties luidop voor. Geef de deelnemers voldoende tijd om na elke situatie eventueel een stap vooruit te doen én om te kijken naar de positie van de anderen.

- Je hebt nooit veel moeilijkheden gekend op financieel vlak.
- Je hebt een deftig huis met telefoonlijn en televisie.
- Je hebt het gevoel dat jouw taal, je godsdienst en je cultuur aanvaard worden in de samenleving waarin je leeft.
- Je voelt dat jouw mening over politieke en sociale kwesties van belang is en dat er naar geluisterd wordt?
- Andere mensen vragen je over tal van dingen raad.
- Je bent niet bang dat de politie je zou doen stoppen.
- Je weet waar je terecht kunt als je raad of hulp nodig hebt.
- Je hebt je nooit uitgesloten gevoeld omwille van je afkomst.
- Je beschikt naar behoeften over adequate sociale en medische diensten.
- Je kan minstens 1 keer per jaar op vakantie gaan
- Je kan vrienden uitnodigen om bij je thuis te komen eten.
- Je leidt een boeiend leven en je ziet je toekomst positief in.
- Je hebt het gevoel dat je in studiekeuze en beroep je eigen keuze kunt maken.
- Je bent niet bang om lastig gevallen of aangevallen te worden op straat, of in de media.
- Je mag zowel bij nationale als lokale verkiezingen gaan stemmen.
- Je kan de belangrijkste religieuze feestdagen vieren met je familie en vrienden.
- Je kan deelnemen aan een internationaal seminarie in het buitenland.
- Je kan minstens één keer per week naar de film of het theater gaan.
- Je bent niet bang voor de toekomst van je kinderen.
- Je kan minstens om de drie maanden nieuwe kleren kopen.
- Je kan verliefd worden op wie je zelf wil.
- Je weet dat jouw kwaliteiten in de samenleving waarvan je deel uitmaakt erkend en gerespecteerd worden.
- Je kan gebruik maken van de voordelen van het internet.

